

**WEWNĄTRZSZKOLNY SYSTEM
DORADZTWA ZAWODOWEGO
W SZKOLE PODSTAWOWEJ NR 45 Z O.I.
IM. KS.JANA TWARDOWSKIEGO W SZCZECINIE**

Rok szkolny 2025/2026

I. Podstawy prawne opracowania systemu

- Ustawa o systemie oświaty z dnia 7 września 1991 roku (Dz.U. 2004 nr 256 poz.2572 z późn.zm)
- Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 roku-Prawo Oświatowe, (Dz.U. 2017 poz 59)
- Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 –przepisy wprowadzające ustawę-Prawo Oświatowe (Dz.U.2017 poz 60)
- Rozporządzenie MEN z dnia 1 lutego 2013 roku w sprawie zasad działania publicznych poradni psychologiczno-pedagogicznych, w tym poradni specjalistycznych (Dz.U. z 2013 roku, poz.199)
- Rozporządzenie MEN z dnia 9 sierpnia 2017 roku w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz.U. 2017 poz.1591)
- Rozporządzenie MEN z dnia 1 lutego 2013 roku w sprawie zasad działania publicznych poradni psychologiczno-pedagogicznych, w tym poradni specjalistycznych (Dz.U. z 2013 roku, poz.199)
- Rozporządzenie MEN z dnia 25 sierpnia 2017 roku zmieniające rozporządzenie w sprawie szczegółowych zasad działania publicznych poradni psychologiczno-pedagogicznych, w tym publicznych poradni specjalistycznych (Dz.U. z 2017 r., poz. 1647)
- Rozporządzenie MEN z dnia 12 lutego 2019 roku w sprawie doradztwa zawodowego

II. Założenia programowe

Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego obejmuje ogół działań podejmowanych przez szkołę w celu prawidłowego przygotowania uczniów do wyboru dalszej drogi kształcenia. WSDZ opiera się na założeniu, że wybór ścieżki kształcenia jest procesem, na który składa się wiedza na temat samego siebie, zawodów, szkół oraz rynku pracy. Podejmowane działania mają pomóc uczniom w rozpoznawaniu swoich zainteresowań i zdolności, zdobywaniu informacji o zawodach i pogłębianiu wiedzy na temat otaczającej ich rzeczywistości społecznej. W przyszłości ma to ułatwić młodemu człowiekowi podejmowanie bardzo ważnych wyborów edukacyjnych i zawodowych tak, aby te wybory były dokonywane świadomie, zgodnie z predyspozycjami i możliwościami. Planowanie własnej drogi edukacyjno-zawodowej jest procesem długotrwałym dlatego już na poziomie szkoły podstawowej należy wdrażać uczniom poczucie odpowiedzialności za własną przyszłość, uczyć perspektywicznego myślenia oraz wyposażać w takie umiejętności aby potrafili oni radzić sobie w trudnych sytuacjach i podejmować odważne i samodzielne decyzje.

Planowane zadania i treści przekazywane na lekcjach wychowawczych i edukacjach przedmiotowych mają za zadanie rozbudzać ciekawość poznawczą i motywację do nauki, kształtować umiejętności i postawy do naturalnej w tym wieku aktywności dzieci, kształtować gotowość do wyborów edukacyjnych np. drugiego języka, kółek zainteresowań. Działania całej rady pedagogicznej w ramach WSDZ muszą być zaplanowane i realizowane wg harmonogramu pracy szkoły na dany rok szkolny i koordynowane przez szkolnego doradcę zawodowego. Cała społeczność szkolna zobowiązana jest do regularnych oddziaływań wychowawczo-doradczych. WSDZ zakłada zarówno indywidualną, jak i grupową pracę z uczniami, rodzicami i nauczycielami.

III. Cele główne WSDZ

- przygotowanie uczniów do wyboru dalszej ścieżki edukacyjno-zawodowej.
- określenie własnych predyspozycji, cech osobowości, temperamentu, zainteresowań, talentów, mocnych stron i umiejętności.
- przygotowanie uczniów do podejmowania samodzielnych i trafnych wyborów edukacyjno-zawodowych.

- uświadomienie rodzicom, jak wielkie znaczenie odgrywają w procesie przygotowania dziecka do wyboru jego przyszłej ścieżki edukacyjno-zawodowej.

IV. Cele szczegółowe WSDZ

1. Uczeń

- poznaje siebie, nazywa swoje umiejętności, zainteresowania, mocne strony
- planuje, zarządza swoim czasem i stawia cele.
- doskonali umiejętności pracy zespołowej i kształtuje właściwe relacje społeczne
- posiada informacje o zawodach, zawodach przyszłości i czym jest rynek pracy.
- ma możliwość prezentacji swoich zainteresowań , pasji, talentów

2. Nauczyciele i specjaliści

- podkreślają w treściach przedmiotowych zagadnienia z zakresy doradztwa zawodowego
- diagnozują potrzeby i zasoby uczniów.
- wspierają rodziców i uczniów w procesie wyboru przez dziecko przyszłej ścieżki edukacyjno-zawodowej.
- rozwijają i wspierają talenty i zainteresowania uczniów.
- angażują przedstawicieli współpracujących instytucji i zakładów pracy w działania doradcze szkoły

3. Rodzice

- posiadają wiedzę na temat organizacji WSDZ działającego w szkole
- znają ofertę edukacyjną szkolnictwa ponadpodstawowego.
- wspierają dzieci w wyborze przyszłej ścieżki edukacyjno-zawodowej
- angażują się w pracę doradcą szkoły (np. prezentują swoje zawody i zakłady pracy)
- wiedzą gdzie szukać pomocy dla dzieci w sytuacjach trudnych

V. Treści zajęć ze wskazaniem adresata

Dla uczniów:

- **poznawanie osobistych zasobów:** zainteresowań, zdolności, uzdolnień, mocnych i słabych stron jako potencjalnych obszarów do rozwoju, ograniczeń i kompetencji (wiedzy, umiejętności), wartości, predyspozycji zawodowych, stanu zdrowia
- **świat zawodów i rynek pracy :** poznawanie zawodów, wyszukiwanie i przetwarzanie informacji o zawodach i rynku pracy, umiejętność poruszania się po nim, poszukiwanie i utrzymanie pracy
- **rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie:** znajomość systemu edukacji i innych form uczenia się, wyszukiwanie i przetwarzanie informacji o formach oraz placówkach kształcenia się, uczenie się przez całe życie
- **planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych:** planowanie ścieżki edukacyjnej i zawodowej z przygotowaniem do zdobywania doświadczenia zawodowego oraz refleksji nad nim, podejmowanie i zmiany decyzji dotyczących edukacji i pracy

Dla nauczycieli:

- zasady pracy nauczycieli w ramach WSDZ
- priorytety dotyczące zagadnień z zakresu doradztwa zawodowego realizowane przez nauczycieli w ramach kształcenia zintegrowanego, pracy wychowawczej i na lekcjach przedmiotowych

Dla rodziców:

- informacje na temat ścieżek kształcenia , zasad rekrutacji
- umiejętności rodzicielskie ułatwiające kontakt z dzieckiem w procesie podejmowania decyzji edukacyjno-zawodowej

VI. Realizatorzy i uczestnicy WSDZ

WSDZ realizowany będzie przez społeczność szkolną: dyrekcję szkoły, nauczycieli i wychowawców, pedagoga i psychologa szkolnego, szkolnego doradcę zawodowego, nauczyciela-bibliotekarza. Szkoła będzie w tym zakresie współpracowała z instytucjami i organizacjami wspierającymi jej pracę (min. Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną, szkołami ponadpodstawowymi, zakładami pracy, powiatowym urzędem pracy, organizacjami pozarządowymi). Zakres zadań poszczególnych osób zaangażowanych w proces doradczy wynikał będzie z kompetencji, profilu wykształcenia, wykładanych treści oraz podstawy programowej w szkole podstawowej.

Koordinator bierze udział w planowaniu działań szkoły w zakresie doradztwa zawodowego, aktualizuje informacje związane z doradztwem zawodowym, dokonuje bieżącego monitorowania realizacji WSDZ, sporządza sprawozdanie z realizacji WSDZ.

Doradca zawodowy, pedagog i psycholog szkolny diagnozuje potrzeby i możliwości uczniów, udziela indywidualnych porad i konsultacji w zakresie rozpoznawania mocnych i słabych stron oraz podejmowania decyzji edukacyjnych. W zależności od potrzeb i możliwości prowadzi zajęcia rozwijające umiejętności emocjonalno-społeczne oraz na temat technik uczenia się, radzenia sobie ze stresem, autoprezentacji; kieruje uczniów do specjalistycznych placówek.

Wychowawcy na lekcjach wychowawczych wprowadzają podstawy treningu interpersonalnego, kierują uczniów potrzebujących pomocy do doradcy zawodowego na konsultacje, prowadzą zajęcia o tematyce zawodowej, biorą udział z klasą w warsztatach zawodoznawczych, wycieczkach do zakładów pracy i szkół ponadpodstawowych.

Nauczyciele edukacji wczesnoszkolnej i przedszkolnej : Wdrażają do podejmowania obowiązków i rzetelnego ich wypełniania, przedstawiają znaczenie pracy w życiu człowieka, omawiają z dziećmi zawody najbliższych, prezentują charakterystykę pracy w różnych zawodach, rozwijają zainteresowania , zapoznają ze sposobami powstawania różnych przedmiotów, uczą podstawowych umiejętności technicznych, uczą wyszukiwania informacji na temat edukacji i zawodów za pomocą komputera, książek.

Nauczyciele-wychowawcy świetlicy: aranżują zabawy sprzyjające poznawaniu różnych zawodów, organizują kąciki zawodowe.

Nauczyciel informatyki: prowadzi naukę poszukiwania i wykorzystywania informacji np. dotyczących oferty edukacyjnej szkół średnich, pomaga uczniom klas 8 w logowaniu się do elektronicznego systemu wspomagania rekrutacji szkół, uczy komunikowania się za pomocą

technologii informacyjnej, prezentuje sposoby opracowywania tekstów, prezentacji multimedialnych.

Nauczyciele języka polskiego: Uczą tworzenia wypowiedzi: pisanie życiorysu, podania, listu oficjalnego, wdrażają do samokształcenia i docierania do informacji za pomocą słowników i encyklopedii.

Nauczyciele matematyki: Uczą odczytywania i interpretacji danych w tekstach, tablicach, wykresach, kształtują umiejętność posługiwania się procentami, uczą planowania czynności z wykorzystaniem kalendarza (wykonywania obliczeń) oraz dzielenia zadań na etapy.

Nauczyciele przyrody/biologii: Omawiają stan zdrowia i choroby człowieka nawiązując do przeciwwskazań zdrowotnych w wybranych zawodach, wykazują znaczenie odpoczynku w życiu człowieka, prawidłowych warunków nauki i pracy, zasad uczenia się, zapoznają z zawodami z dziedziny meteorologii, biologii, rolnictwa, leśnictwa itp.

Nauczyciel historii i WOS: Wyjaśniają demokratyczny charakter państwa, charakteryzują pojęcie samorządności, opisują grupy społeczne i ich role w społeczeństwie, omawiają problemy współczesnej Polski (bezrobocie, emigracja polityczna, zarobkowa), prezentują podstawowe cechy obecnego i dawnego systemu gospodarczego.

Nauczyciele języków obcych: prezentują uczniom filmy o zawodach w języku obcym, uczą tworzenia kilkuzdaniowych wypowiedzi na temat swoich umiejętności (prezentacji siebie).

Nauczyciele WF: pomagają opracować rozkład dnia ucznia, uwzględniając proporcje pomiędzy pracą a wypoczynkiem, wysiłkiem fizycznym i umysłowym.

Nauczyciel plastyki/muzyki: zapoznają z zawodami z dziedziny kultury, uczą korzystania z przekazów medialnych i wykorzystywania ich wytworów.

Nauczyciel techniki: opisuje funkcję urządzeń technicznych, pomaga organizować miejsce pracy i szacować czas jej trwania. Uczy posługiwania się narzędziami do obróbki ręcznej.

Nauczyciel bibliotekarz: prenumeruje czasopisma i literaturę z zakresu doradztwa zawodowego, udostępnia ulotki o szkołach, uruchomi szkolny punkt informacji zawodowej.

Nauczyciele poszczególnych przedmiotów realizują podstawę programową odnosząc się do doradztwa zawodowego.

Ponadto nauczyciele prowadzą zajęcia pozalekcyjne i koła zainteresowań umożliwiające uczniom rozwijanie zdolności i umiejętności.

VII. Metody i formy pracy doradczej

1. Metody pracy indywidualnej

- doradztwo indywidualne w punkcie konsultacyjnym w szkole i w Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej

2. Metody pracy z grupą

- **Metody aktywizujące**-pozwalające na odkrywanie swoich zainteresowań, umiejętności i predyspozycji zawodowych (burza mózgów, drama ,metoda projektów)
- **trening grupowy** –nakierowane na rozwój umiejętności społecznych i interpersonalnych: mini wykłady, pogadanki, debaty
- **Metody audiowizualne**- wykorzystanie Internetu jako narzędzia zdobywania informacji, programy i prezentacje multimedialne
- **Filmy edukacyjne**
- **Gry i zabawy** rozwijające strategiczne myślenie
- **Metody plastyczne**- ulotki, plakaty

3. Formy pracy doradczej

- zajęcia w klasach VII i VIII ze szkolnym doradcą zawodowym w wymiarze 10 godzin w roku szkolnym
- pogadanki, warsztaty , prezentacje realizowane na godzinach wychowawczych
- realizowanie treści zawodoznawczych na poszczególnych przedmiotach
- udział w konkursach przedmiotowych, turniejach umiejętności, przeglądach talentów
- zajęcia warsztatowe w szkołach zawodowych w ramach klasowych wycieczek z wychowawcą
- wywiady i spotkania z absolwentami
- udział w Szkolnym Kole Wolontariatu i Samorządzie Uczniowskim
- wycieczki i wyjścia szkolne do zakładów pracy
- spotkania z przedstawicielami różnych zawodów
- udział w przedsięwzięciach lokalnych np. targi szkół, dni otwarte szkół
- uczestnictwo w kołach zainteresowań
- zakładka informacyjna na stronie internetowej szkoły
- tablica z informacjami na temat rekrutacji do szkół średnich, ofercie edukacyjnej na terenie miasta, powiatu, województwa.

VIII. Przewidywane rezultaty i korzyści z realizacji WSDZ

dla uczniów:

- umiejętność współpracy w grupie i prawidłowo ukształtowane relacje społeczne
- świadome i trafniejsze decyzje edukacyjne i zawodowe
- znajomość swoich zasobów i predyspozycji zawodowych
- dostęp do informacji edukacyjnej i zawodowej
- aktywna postawa w zakresie zarządzania własną karierą
- umiejętność sporządzania dokumentów aplikacyjnych (cv, list motywacyjny)

dla szkoły

- znajomość potrzeb i zasobów uczniów
- utworzenie na terenie szkoły bazy informacji edukacyjnej i zawodowej oraz zapewnienie jej systematycznej aktualizacji
- poszerzenie zakresu działań dotyczących rozwoju edukacyjno-zawodowego uczniów

dla rodziców

- większe zaangażowanie w pełnienie roli „doradcy” dla swojego dziecka
- znajomość struktury szkolnictwa oraz czynników ważnych przy wyborze szkoły

dla środowiska lokalnego

- zwiększenie trafności decyzji edukacyjnych uczniów wybierających szkołę średnią
- promocja lokalnych instytucji i zakładów pracy

IX Ocena i ewaluacja

Ewaluacja Wewnątrzszkolnego Systemu Doradztwa Zawodowego jest niezbędna, aby działania doradcze były zgodne z oczekiwaniami i potrzebami uczniów i ich rodziców. Będzie dokonywana w celu usprawnienia i ulepszenia realizowanych zadań i wytyczenia nowych form pracy; umożliwi też odkrycie aktualnych oczekiwań czy niezaplanowanych rezultatów. Doradca zawodowy na podstawie obserwacji własnej i informacji zwrotnej od nauczycieli z realizacji planowych działań sporządzi pod koniec roku szkolnego sprawozdanie, które przedstawi dyrektorowi szkoły oraz radzie pedagogicznej.

X Treści i czas realizacji programu

Treści z zakresu realizacji doradztwa zawodowego będą realizowane w ciągu roku szkolnego 2025/2026 na lekcjach wychowawczych, przedmiotowych, zastępstwach, zajęciach pozalekcyjnych oraz poza szkołą poprzez udział uczniów w wyjściach i wycieczkach,

spotkaniach i imprezach edukacyjnych związanych z wyborem szkoły średniej i poznawaniem zawodów, a także podczas cyklu zajęć ze szkolnym doradcą zawodowym (10 godzin na klasę 7 i 8)